

طرح شاخص مدیران خرید مرداد ۱۴۰۱

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۴۸/۴۵

شاخص صنعت – دوره چهل و هفتم

- ✓ شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در مرداد ماه عدد ۴۸/۴۵ به دست آمده است که طی ۱۲ ماه اخیر از شهریور ۱۴۰۰ (به غیر از فروردین ماه) به کمترین مقدار خود رسیده است و فعالان اقتصادی رکود در بخش صنعت در مرداد ماه را گزارش کرده‌اند. در مرداد ماه همه مؤلفه‌های اصلی به غیر از سرعت انجام و تحویل سفارش و میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی کمتر از ۵۰ ثبت شده‌اند.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مردادماه (۴۳/۶۰) به کمترین مقدار ۱۲ ماهه خود (به غیر از فروردین ماه) رسیده است. صنایع پوشاک و چرم با بیشترین کاهش در میزان سفارشات روبرو بوده‌اند.
- ✓ شاخص میزان صادرات کالا در مردادماه (۴۶/۹۰) طی ۸ ماه اخیر (به غیر از فروردین ماه) به کمترین میزان خود رسیده است.
- ✓ شاخص قیمت محصولات تولیدشده (۴۴/۹۶) طی ۳۴ ماه گذشته از آبان ۹۸ به کمترین مقدار خود رسیده است.
- ✓ شاخص میزان فروش محصولات (۴۳/۰۱) به کمترین مقدار ۱۲ ماهه خود (به غیر از فروردین ماه) رسیده است.

۴۸/۰۶

شاخص کل اقتصاد – دوره سی و پنجم

- ✓ شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در مردادماه ۴۸/۰۶ بوده است که برای سومین ماه پیاپی کاهش داشته و نشان دهنده رکود در مرداد ماه است. در این ماه به جز دو مؤلفه سرعت انجام و تحویل سفارش و میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی سایر مؤلفه‌های اصلی کمتر از ۵۰ ثبت شده‌اند.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مرداد ماه (۴۲/۳۳) برای دومین ماه پیاپی رکود داشته و به کمترین میزان طی ۱۳ ماه اخیر (به غیر از فروردین ماه) رسیده است. این شاخص در بخش‌های خدمات و کشاورزی و صنعت با کاهش همراه بوده است. به عقیده فعالان اقتصادی انتظار خریداران برای مذاکرات برجام و کاهش قدرت خرید مشتریان باعث کاهش شدید میزان تقاضا شده است.
- ✓ شاخص قیمت محصولات تولید شده و خدمات ارائه شده (۵۱/۹۶) به کمترین مقدار ۲۸ ماه اخیر از اردیبهشت ۹۹ رسیده است.
- ✓ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار یا کارهای معوق در مردادماه (۵۵/۴۷) نسبت به ماه گذشته (۵۷/۱۰) کاهش جزئی داشته است و دارای یکی از بیشترین مقادیر خود از ابتدای شروع طرح است.
- ✓ شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (۶۳/۷۲) طی ۴ ماه اخیر به بیشترین میزان خود رسیده است که نشان دهنده انتظارات خوش بینانه فعالان اقتصادی به بهبود فعالیت‌ها در شهریور ماه است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

شاخص PMI صنعت J.P.Morgan در ماه آگوست ۵۰/۳ (۵۱/۱ ژوئیه) به کمترین میزان ۲۶ ماه اخیر سقوط کرد. تولید در صنایع مصرفی، واسطه‌ای و کالاهای سرمایه‌گذاری کاهش یافت و هزینه مواد اولیه و تورم قیمت تولید هر دو بهبود یافتند. تنها ۱۰ کشور از ۳۰ کشوری که داده‌های ماه اوت برای آن‌ها در دسترس بود، افزایش تولید را ثبت کردند که بیشتر آن‌ها فقط شاهد رشد نهایی بوده‌اند از جمله آن‌ها می‌توان به چین، برزیل، اسپانیا و استرالیا اشاره کرد. ایالات متحده، منطقه یورو، ژاپن و بریتانیا از جمله اقتصادهای بزرگتری بودند که شاهد رکود بودند.

شاخص PMI صنعت S&P Global تعدیل فصلی شده برای منطقه یورو در ماه آگوست ۴۹/۶ (۴۹/۸ ژوئیه) به پایین‌ترین سطح ۲۶ ماهه رسید. شاخص نهایی تولید منطقه یورو در ۴۶/۵ (۴۶/۳ ژوئیه) بالاترین مقدار ۲ ماه اخیر را داشت. از میان کشورهای منطقه یورو، هلند و پس آن ایرلند بالاترین عملکرد را داشتند اگرچه هر دو، شاهد کاهش نرخ رشد به کمترین مقدار آن طی ۲۲ ماه گذشته بوده‌اند. در سایر کشورها شدیدترین رکود در آلمان، اتریش، یونان و ایتالیا مشاهده شده‌است.

طبق نظر سنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در مرداد ماه ۴۸/۰۶ بوده‌است که برای سومین ماه پیاپی کاهش داشته و نشان دهنده رکود در مرداد ماه است. در این ماه به جز دو مؤلفه سرعت انجام و تحویل سفارش و میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی سایر مؤلفه‌های اصلی کمتر از ۵۰ ثبت شده‌اند.

➤ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در مرداد ماه (۴۷/۳۷) به کمترین مقدار ۷ ماه اخیر (به غیر از فروردین ماه) رسیده‌است. بخش صنعت و خدمات و کشاورزی بیشترین کاهش و رکود را داشتند. قطعی‌های برق، تعطیلات تابستانی و کاهش تقاضا در رکود مرداد ماه مؤثر بودند.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مرداد ماه (۴۲/۳۳) برای دومین ماه پیاپی رکود داشته و به کمترین میزان طی ۱۳ ماه اخیر (به غیر از فروردین ماه) رسیده‌است. این شاخص در بخش‌های خدمات و کشاورزی و صنعت با کاهش همراه بوده‌است. به عقیده فعالان اقتصادی انتظار خریداران برای مذاکرات برجام و کاهش قدرت خرید مشتریان باعث کاهش شدید میزان تقاضا شده‌است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده در مرداد ماه (۴۴/۳۸) همچنان با رکود همراه است و به کمترین میزان طی چهار ماه اخیر رسیده‌است. نوسانات قیمتی و کمبود شدید نقدینگی باعث کاهش موجودی مواد اولیه شده‌است.

➤ عدد شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی در مرداد ماه (۵۷/۱۶)، بیشترین مقدار از ابتدای شروع طرح را ثبت کرده‌است. بسیاری از شرکت‌ها با مشکل کمبود نیروی کار مواجه هستند. به گفته فعالان اقتصادی به دلیل مشکلات اقتصادی نیروی کار تمایلی به کار در کارخانه ندارند و نیروی کار جدید نیز بعد از گذراندن دوره‌های آموزشی ادامه همکاری نمی‌دهند و به ناچار باید نیروی کار جدید استخدام کنند.

➤ شاخص قیمت محصولات تولید شده و خدمات ارائه شده (۵۱/۹۶) به کمترین مقدار ۲۸ ماه اخیر از اردیبهشت ۹۹ رسیده‌است. به نظر می‌رسد با کاهش تقاضا و نقدینگی، بسیاری از فعالان اقتصادی علی‌رغم هزینه زیاد نهاده‌های تولید و مواد اولیه با قیمت زیاد طی ماه‌های اخیر، محصولات خود را با حداقل سود به فروش می‌رسانند.

➤ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار یا کارهای معوق در مرداد ماه (۵۵/۴۷) نسبت به ماه گذشته (۵۷/۱۰) کاهش جزئی داشته‌است و یکی از بیشترین مقادیر خود از ابتدای شروع طرح را دارد. با کاهش قدرت خرید مشتریان و فروش اگرچه میزان تولید کاهش یافته اما همچنان موجودی محصول با افزایش همراه بوده‌است.

➤ شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات (۵۰/۳۵) اندکی در مقایسه با ماه قبل بهتر شده‌است. این شاخص علی‌رغم رکود در بخش ساختمان و صنعت، شاهد رونق در بخش خدمات و کشاورزی بوده‌است.

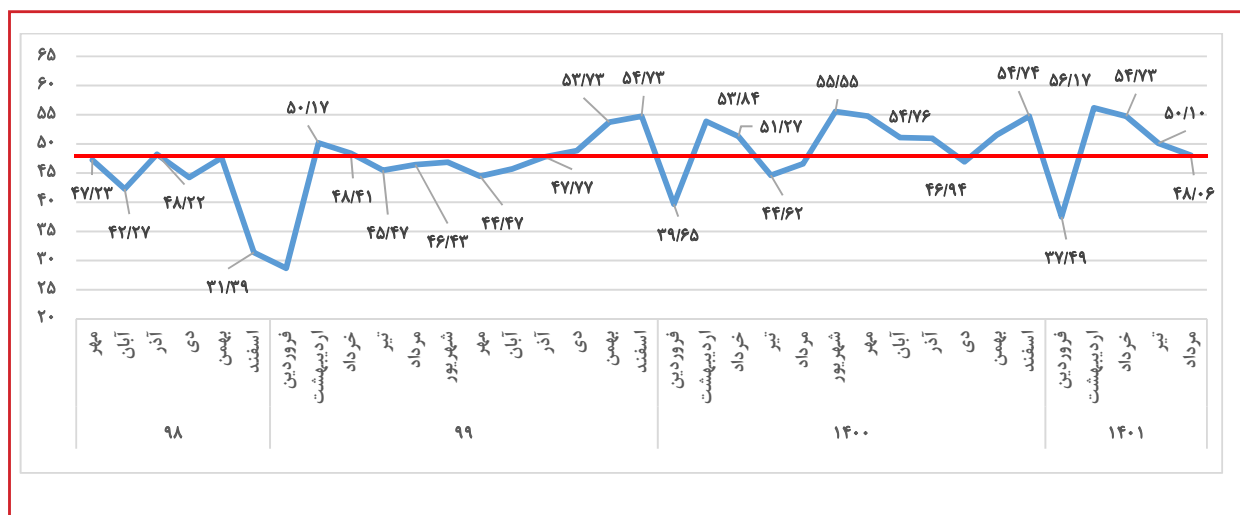
➤ شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (۶۳/۷۲) طی ۴ ماه اخیر به بیشترین میزان خود رسیده‌است که نشان دهنده انتظارات خوش‌بینانه فعالان اقتصادی به بهبود فعالیت‌ها در شهریور ماه است.

به طور کلی طبق روند سال‌های قبل، فعالیت شرکت‌ها به دلیل تعطیلات تابستانی در مرداد ماه با کاهش روبرو است که در این دوره علاوه بر آن، کاهش شدید تقاضا و قدرت خرید مشتریان، کمبود نقدینگی، قطعی برق و اینترنت (به خصوص در بخش خدمات) از مهمترین مشکلاتی است که شرکت‌ها مطرح کرده‌اند. از طرفی بسیاری از شرکت‌ها با موانع و هزینه‌های بالای گمرکی روبرو بوده‌اند. همچنین علی‌رغم افزایش چندین برابری قیمت نهاده‌های تولید به دلیل کاهش شدید سطح تقاضا و نبود نقدینگی، شرکت‌ها ناچارند با سود ناچیز کالاها را به فروش برسانند.

جدول ۱: شامخ کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) مرداد ۱۴۰۱

شاخص	خرداد ۱۴۰۱	تیر ۱۴۰۱	مرداد ۱۴۰۱
شامخ کل اقتصاد	۵۴/۷۳	۵۰/۱۰	۴۸/۰۶
میزان فعالیت‌های کسب و کار	۵۹/۵۰	۵۰/۸۲	۴۷/۳۷
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۱/۹۰	۴۷/۱۴	۴۲/۳۳
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۰/۲۱	۵۶/۲۲	۵۱/۰۱
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۴۷/۷۲	۴۵/۹۱	۴۴/۳۸
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۲/۴۱	۵۱/۱۷	۵۷/۱۶
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۸۶/۷۰	۷۴/۳۶	۶۷/۹۷
موجودی محصول در انبار یا کارهای معوق	۵۳/۴۲	۵۷/۱۰	۵۵/۴۷
میزان صادرات کالا یا خدمات	۵۰/۰۱	۴۶/۹۶	۴۸/۲۶
قیمت محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه شده	۶۲/۸۹	۶۲/۲۷	۵۱/۹۶
مصرف حامل‌های انرژی	۶۱/۸۴	۵۶/۵۳	۵۶/۸۲
میزان فروش کالاها یا خدمات	۵۸/۰۸	۴۶/۳۲	۵۰/۳۵
انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۵۰/۵۴	۵۰/۱۸	۶۳/۷۲

نمودار ۱: مقایسه شامخ کل اقتصاد

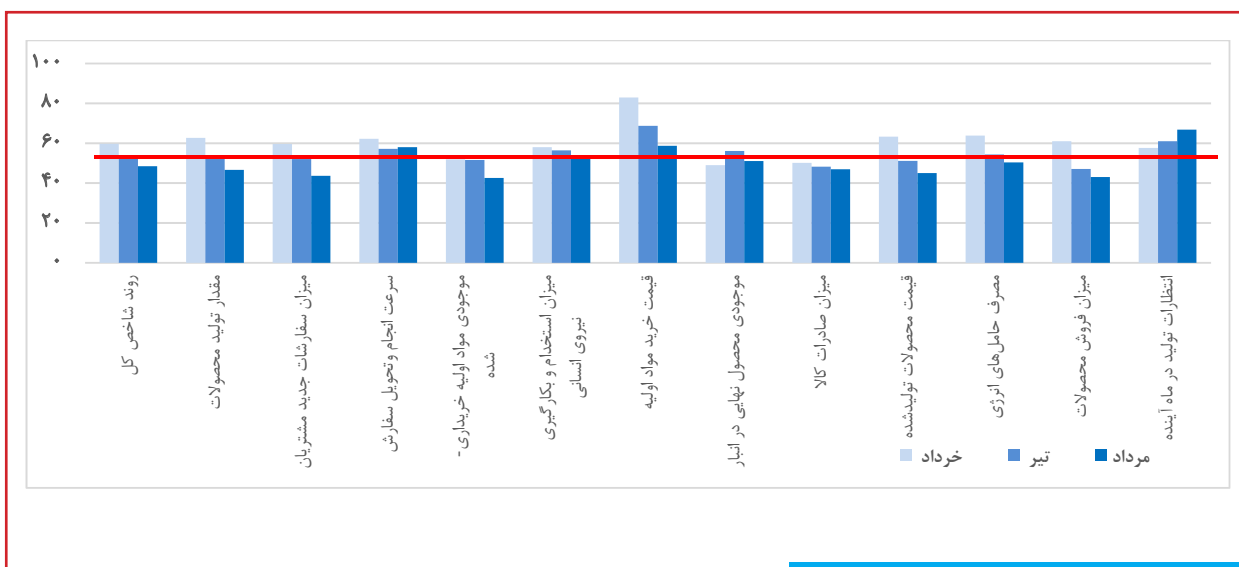
➤ شاخص میزان فروش محصولات (۴۳/۰۱) به کمترین مقدار ۱۲ ماهه خود (به غیر از فروردین ماه) رسیده است. کاهش شدید قدرت خرید و نقدینگی از یک سو و انتظار مشتریان برای نتایج مذاکرات برجام از سوی دیگر باعث کاهش مقدار فروش شرکت ها شده است. همچنین با توجه به کاهش قیمت نرخ ارز بعضی از شرکت ها مایل به فروش محصولاتی که با مواد اولیه گران خریداری شده نیستند.

به طور کلی در مرداد ماه علاوه بر تعطیلات تابستانی برخی از شرکت ها که مطابق روال سال های قبل باعث کاهش تولید می شود در این دوره، بسیاری همچنان با مشکل قطعی برق و کاهش شدید تقاضا روبرو بوده اند. همچنین بسیاری از مشتریان در انتظار نتایج برجام سفارشات خود را به تعویق انداخته اند و به دلیل کمبود نقدینگی و قدرت خرید تقاضای مشتریان با کاهش قابل توجهی روبرو بوده است. از طرفی با پایین آمدن قیمت ارز، تولیدکنندگان امکان فروش کالاهایی که با مواد اولیه گران خریداری شده را ندارند. در خصوص مشکلات صادراتی علی رغم اصلاح نحوه رفع تعهد ارزی، سازمان امور مالیاتی و گمرک همکاری لازم را با صادرکنندگان ندارند.

جدول ۲: شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) مرداد ۱۴۰۱

شاخص	خرداد ۱۴۰۱	تیر ۱۴۰۱	مرداد ۱۴۰۱
شاخص کل صنعت	۵۹/۶۵	۵۳/۹۳	۴۸/۴۵
مقدار تولید محصولات	۶۲/۶۵	۵۳/۲۸	۴۶/۶۲
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۹/۶۱	۵۲/۰۴	۴۳/۶۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۲/۱۷	۵۷/۱۱	۵۸/۰۱
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۵۱/۸۸	۵۱/۵۳	۴۲/۵۸
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۷/۹۶	۵۶/۳۹	۵۳/۷۷
قیمت خرید مواد اولیه	۸۲/۹۴	۶۸/۶۵	۵۸/۶۹
موجودی محصول نهایی در انبار	۴۸/۹۴	۵۶/۰۴	۵۱/۰۰
میزان صادرات کالا	۵۰/۱۴	۴۸/۱۹	۴۶/۹۰
قیمت محصولات تولید شده	۶۳/۲۹	۵۱/۱۴	۴۴/۹۶
مصرف حامل های انرژی	۶۳/۷۹	۵۴/۲۸	۵۰/۳۲
میزان فروش محصولات	۶۰/۹۸	۴۷/۰۸	۴۳/۰۱
انتظارات تولید در ماه آینده	۵۷/۶۳	۶۰/۹۷	۶۶/۷۵

نمودار ۳: مقایسه شاخص های بخش صنعت در سه ماه منتهی به مرداد ۱۴۰۱

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید مرداد ۱۴۰۱

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فراورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و مبلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و چرم	سایر صنایع
شاخص گروه	۴۲/۲۵	۴۷/۷۹	۴۷/۹۵	۵۳/۷۵	۴۲/۷۱	۵۱/۳۰	۵۰/۳۶	۴۷/۰۱	۴۴/۵۵	۵۰/۹۶	۳۵/۰۰	۵۷/۰۰
مقدار تولید محصولات	۳۰/۰۰	۴۷/۰۶	۵۴/۵۵	۶۳/۶۴	۳۳/۳۳	۴۴/۵۷	۵۱/۷۹	۴۴/۵۷	۴۵/۴۵	۵۰/۰۰	۳۸/۸۹	۵۰/۰۰
میزان سفارشات جدید	۳۵/۰۰	۴۷/۰۶	۵۰/۰۰	۳۸/۶۴	۴۱/۶۷	۵۰/۰۰	۴۴/۶۴	۴۲/۳۹	۳۱/۸۲	۴۸/۰۸	۱۶/۶۷	۷۰/۰۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۵/۰۰	۶۱/۷۶	۵۰/۰۰	۶۵/۹۱	۶۲/۵۰	۵۵/۴۳	۶۲/۵۰	۵۴/۳۵	۵۴/۵۵	۶۱/۵۴	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰
موجودی مواد اولیه	۴۰/۰۰	۲۶/۴۷	۱۸/۱۸	۵۰/۰۰	۲۵/۰۰	۵۱/۰۹	۳۵/۷۱	۵۲/۱۷	۴۵/۴۵	۵۱/۹۲	۳۸/۸۹	۴۰/۰۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۶۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۶/۸۲	۵۰/۰۰	۵۸/۷۰	۵۵/۳۶	۴۸/۹۱	۵۴/۵۵	۴۸/۰۸	۴۴/۴۴	۶۰/۰۰
قیمت خرید مواد اولیه	۵۰/۰۰	۴۴/۱۲	۵۹/۰۹	۶۸/۱۸	۷۵/۰۰	۴۸/۹۱	۷۳/۲۱	۵۸/۷۰	۳۶/۳۶	۵۰/۰۰	۴۴/۴۴	۸۰/۰۰
موجودی محصول (انبار)	۵۵/۰۰	۲۶/۴۷	۵۴/۵۵	۴۷/۷۳	۵۸/۳۳	۵۳/۲۶	۵۸/۹۳	۴۷/۸۳	۳۶/۳۶	۴۶/۱۵	۶۱/۱۱	۴۰/۰۰
میزان صادرات کالا	۴۵/۰۰	۵۰/۰۰	۵۴/۵۵	۵۲/۲۷	۲۵/۰۰	۵۸/۷۰	۴۴/۶۴	۴۲/۳۹	۴۵/۴۵	۵۳/۸۵	۳۳/۳۳	۵۰/۰۰
قیمت محصولات تولیدشده	۴۵/۰۰	۲۹/۴۱	۴۵/۴۵	۵۹/۰۹	۴۱/۶۷	۴۱/۳۰	۴۴/۶۴	۴۷/۸۳	۴۰/۹۱	۵۰/۰۰	۲۷/۷۸	۶۰/۰۰
مصرف حامل‌های انرژی	۴۵/۰۰	۴۱/۱۸	۶۳/۶۴	۵۶/۸۲	۴۵/۸۳	۵۰/۰۰	۵۳/۵۷	۵۱/۰۹	۴۰/۹۱	۵۰/۰۰	۳۸/۸۹	۶۰/۰۰
میزان فروش محصولات	۲۰/۰۰	۴۷/۰۶	۴۵/۴۵	۴۳/۱۸	۳۷/۵۰	۴۶/۷۴	۴۸/۲۱	۴۳/۴۸	۳۱/۸۲	۴۶/۱۵	۳۳/۳۳	۶۰/۰۰
انتظارات تولید در ماه آینده	۵۵/۰۰	۶۷/۶۵	۷۲/۷۳	۷۷/۲۷	۶۶/۶۷	۶۸/۴۸	۶۴/۲۹	۵۹/۷۸	۶۸/۱۸	۶۷/۳۱	۵۵/۵۶	۹۰/۰۰

مشکلات اصلی از دید برخی از فعالان اقتصادی در مرداد ماه ۱۴۰۱:

- بسیاری از شرکت‌ها با موانع زیادی برای صادرات روبرو هستند و فرایند آن به کندی صورت می‌گیرد. از قبیل دریافت مجوزهای گوناگون از گمرک که بعضاً در حیطه وظایف گمرک نیست، همچنین هزینه ترخیص مواد اولیه از گمرک بسیار بالا رفته‌است. (صنایع شیمیایی)
- افزایش بی‌رویه قیمت مواد اولیه در دو سال گذشته تا حدود ۴۰۰ درصد در حالیهست که سود سالیانه بسیار اندک است و باعث می‌شود قدرت خرید برای تأمین مواد اولیه کم شود و در نتیجه تولید کاهش یابد. (صنایع فرآورده‌های نفت و گاز)
- با توجه به هزینه تمام شده بالای تولید کالاها و کاهش سفارشات داخلی، بسیاری از شرکت‌ها برای جبران تقاضا تمایل به صادرات دارند اما قوانین مغل در صادرات و حمایت بسیار ضعیف دولت از صادرات بخش خصوصی باعث شده تا نتوانند صادرات مناسبی داشته‌باشند.
- ادامه قطعی‌های برق و اختلال در اینترنت فعالیت شرکت‌ها را مختل کرده و با کاهش تولید یا خدمات روبرو هستند.
- بسیاری از شرکت‌ها با کمبود نیروی کار و کارگر روبرو هستند و دائم در حال استخدام نیروی کار جدید هستند که فقط برای مدت کوتاهی تمایل به کار دارند.
- فعالان اقتصادی در تبادلات بانکی و نقل و انتقال مالی با سایر کشورها بسیار مشکل دارند.
- بانک مرکزی در نحوه رفع تعهد ارزی بخشنامه و اقدامات مؤثری انجام داده اما ناهماهنگی و موانعی از طرف سازمان امور مالیاتی وجود دارد که باعث شده به درستی انجام نشود. (صنایع شیمیایی)
- کمبود شدید نقدینگی مشتریان باعث شده تا تولیدکنندگان با کاهش تقاضا روبرو باشند علی‌رغم پایین آوردن قیمت‌ها همچنان تقاضا بسیار کم است.
- بالا رفتن هزینه حمل و نقل و قیمت خرید مواد اولیه قیمت تمام شده کالا را افزایش می‌دهد. (صنایع کانی غیرفلزی)
- قطعی برق و به ویژه اینترنت برخی از فعالیت‌های بخش‌های خدماتی را در برخی از استان‌ها مختل کرده‌است. (حمل و نقل).
- جنگ اکراین و روسیه باعث شده‌است تا مواد اولیه کربن نفتی خام وارداتی کاهش یابد و باعث افزایش قیمت و سختی در تأمین منابع آن شده‌است.

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص PMI Purchasing Manager's Index، که در فارسی به اختصار شامخ نامگذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش‌آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزن‌دهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۲۵٪)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۳۰٪)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۱۵٪)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۱۰٪)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۲۰٪)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در اگوست ۲۰۲۲

شامخ کل

شامخ صنعت

